ROZSUDEK SOUDU (prvního rozšířeného senátu)

22. února 2006 *

Ve věci T-34/02,

EURL Le Levant 001, se sídlem v Paříži (Francie), a ostatní žalobci, jejichž jména jsou uvedena v příloze tohoto rozsudku, zastoupení P. Kirchem a N. Chahidem-Nouraïem, advokáty, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalobci,

proti

Komisi Evropských společenství, zastoupené G. Rozetem, jako zmocněncem, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalované,

jejímž předmětem je návrh na zrušení rozhodnutí Komise 2001/882/ES ze dne 25. července 2001 o státní podpoře poskytnuté Francií formou rozvojové pomoci parníku *Le Levant* postaveného Alstom Leroux Naval a určeného k provozování na Saint-Pierre-et-Miquelon (Úř. věst. L 327, s. 37),

* Jednací jazyk: francouzština.

SOUD PRVNÍHO STUPNĚ
EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ (první rozšířený senát),

ve složení B. Vesterdorf, předseda, J. D. Cooke, R. García-Valdecasas, I. Labucka a V. Trstenjak, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: J. Plingers, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 27. září 2005,

vydává tento

Rozsudek

Právní rámec

Ponsův zákon a rozhodnutí Komise, že nebude vznášet námitky na základě článků 87 ES a 88 ES

1 Projednávaná podpora spadá do rámce opatření na snížení daní pro některé zámořské investice původně zavedených francouzským zákonem ze dne 11. července 1986 (zákon č. 86-824 o opravném finančním zákonu pro rok 1986, JORF ze dne 12. července 1986, s. 8688), zvaným „Ponsův zákon".

2 Dne 13. srpna 1992 oznámily francouzské orgány tato opatření Komisi, aby se mohla vyjádřit k jejich slučitelnosti s pravidly použitelnými na státní podpory.

3 Dopisem ze dne 27. ledna 1993 oznámila Komise francouzské vládě svoje rozhodnutí, že nebude vznášet námitky podle článku 92 Smlouvy o ES (nyní po změně článek 87 ES) a článku 93 Smlouvy o ES (nyní článek 88 ES) proti daňovým opatřením upraveným Ponsovým zákonem.

Směrnice Rady 90/684/EHS o podpoře lodního stavitelství

4 Směrnice Rady 90/684/EHS ze dne 21. prosince 1990 o podpoře lodního stavitelství (Úř. věst. L 380, s. 27, dále jen „sedmá směrnice"), stanoví zvláštní pravidla použitelná na podpory v tomto odvětví, představující výjimku z obecného zákazu uvedeného v čl. 92 odst. 1 Smlouvy o ES (nyní po změně čl. 87 odst. 1 ES). Použití relevantních ustanovení sedmé směrnice bylo prodlouženo nařízeními Rady (ES) č. 3094/95 ze dne 22. prosince 1995 (Úř. věst. L 332, s. 1; Zvl. vyd. 08/01, s. 123) a č. 1904/96 ze dne 27. září 1996 (Úř. věst. L 251, s. 5), která se obě týkají podpor lodního stavitelství.

5 V kapitole II, nazvané „Provozní podpory", čl. 4 odst. 1 sedmé směrnice stanoví, že „[p]odpory výroby ve prospěch lodního stavitelství a přestavby lodí mohou být považovány za slučitelné se společným trhem, pokud celková výše podpory poskytnuté na jednu smlouvu nepřesáhne v ekvivalentu dotace společný maximální strop vyjádřený jako procentuální podíl ze smluvní hodnoty před podporou, dále označovaný jako ‚strop'". *(neoficiální překlad)*

6 Podle čl. 4 odst. 7 sedmé směrnice:

„Podpory týkající se lodního stavitelství a přestavby lodí, poskytované rozvojové zemi jako rozvojová pomoc, nepodléhají stropu. Mohou být považovány za slučitelné se společným trhem, jsou-li v souladu s ustanoveními přijatými za tímto účelem pracovní skupinou č. 6 Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) v její dohodě týkající se výkladu článků 6, 7 a 8 dohody [o úvěrech pro vývoz plavidel ze dne 3. srpna 1981], nebo se všemi pozdějšími dodatky nebo opravami uvedené dohody.

Každý jednotlivý záměr podpory tohoto typu musí být předem oznámen Komisi. Komise ověří zvláštní složku ‚rozvoje' plánované podpory a ujistí se, že tato podpora spadá do rozsahu působnosti dohody uvedené v prvním pododstavci." *(neoficiální překlad)*

Ustanovení týkající se správního řízení

7 Nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku [88] Smlouvy o ES (Úř. věst. L 83, s. 1; Zvl. vyd. 08/01, s. 339), vstoupilo v platnost dne 16. dubna 1999.

8 Článek 1 písm. h) tohoto nařízení definuje „zúčastněné strany" jako „kterýkoliv členský stát, osobu, podnik nebo sdružení podniků, jejichž zájmy by mohly být ovlivněny poskytnutím podpory, zejména příjemce podpory, konkurenční podniky a profesní sdružení".

9 Článek 4 odst. 4 nařízení č. 659/1999 stanoví, že Komise je povinna zahájit formální vyšetřovací řízení ohledně oznámených opatření, u nichž po předběžném přezkoumání existují pochybnosti o slučitelnosti se společným trhem. Podle čl. 26 odst. 2 tohoto nařízení „[k]omise zveřejní v Úředním věstníku [...] rozhodnutí přijatá podle čl. 4 odst. 4 v jejich závazném jazykovém znění".

10 Podle čl. 6 odst. 1 nařízení č. 659/1999 týkajícího se formálního vyšetřovacího řízení:

„Rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení shrne relevantní faktické a právní otázky, zahrne předběžné hodnocení Komise o charakteru navrhovaného opatření jako podpory a vyloží pochybnosti o jeho slučitelnosti se společným trhem. Rozhodnutí vyzve dotyčný členský stát a ostatní zúčastněné strany, aby předložily připomínky v předepsané lhůtě, která obvykle nepřesáhne jeden měsíc. V řádně odůvodněných případech může Komise předepsanou lhůtu prodloužit."

11 Článek 14 odst. 1 nařízení č. 659/1999 týkající se navrácení podpory upřesňuje:

„Je-li v případech protiprávní podpory přijato záporné rozhodnutí, Komise rozhodne, že dotyčný členský stát učiní všechna nezbytná opatření, aby příjemce podporu navrátil [...] Komise nebude vyžadovat navrácení podpory, pokud by to bylo v rozporu s obecnými zásadami práva Společenství."

Skutkový základ sporu a řízení

Popis operace Le Levant

12 Jak vyplývá z popisu podaného Komisi francouzskými orgány v rámci správního řízení, dotčená operace (dále jen „operace *Le Levant*“) spočívala v zajištění financování a provozování výletního plavidla *Le Levant v* rámci Ponsova zákona po dobu přibližně sedmi let ze strany investorů, fyzických osob, prostřednictvím jednočlenných společností s ručením omezeným (EURL), založených výlučně za tímto účelem a sdružených v rámci námořního společenství spoluvlastníků.

13 Zájem investorů účastnit se této operace spočíval v možnosti odečíst od svých zdanitelných příjmů, za použití mechanismu zavedeného Ponsovým zákonem, pořizovací cenu realizované investice a náklady spojené s jejím získáním (finanční zájmy) a s jejím držením (odpisy), jakož i případné ztráty vzniklé z jejího provozování.

14 Právní a finanční schéma operace *Le Levant* shrnují francouzské orgány následujícím způsobem. Dne 9. prosince 1996 založila jedna z významných francouzských bank (dále jen „Banka“) společenství spoluvlastníků plavidla *Le Levant*, rozdělené na 740 spoluvlastnických podílů, neboli „quirats“ [„podílů“]. Správa tohoto společenství spoluvlastníků byla svěřena společnosti Compagnie des îles du Levant (dále jen „CIL“), v rámci mandátu, jehož předmětem byl zejména podpis smlouvy o výstavbě s loděnicí Alstom Leroux Naval a správa provozu plavidla. V průběhu roku 1997 založila každá z fyzických osob po jedné EURL, kterým Banka prodala podíly na základě veřejné výzvy k upisování. CIL měla po dobu sedmi let zajišťovat provozování, údržbu a technickou a obchodní správu plavidla na účet námořního společenství spoluvlastníků. Dále se CIL investorům zavázala zajistit minimální hrubý výsledek z provozování a uhradit případné ztráty

přesahující jejich předpokládanou výši. Jako odměnu za mandát měla CIL ročně pobírat zejména procentuální podíl z hrubých příjmů společenství spoluvlastníků za správu plavidla, procentuální podíl z kladných hrubých výsledků provozování za záruku provozování a paušální částku za správu společenství spoluvlastníků.

15 Banka se investorům zavázala odkoupit podíly EURL do 15. prosince 2003. Krom toho se každá EURL zavázala převést své podíly na Banku do 29. února 2004. Souběžně se CIL zavázala zpětně odkoupit od Banky všechny podíly do 31. ledna 2004 a Banka se zavázala je na ni převést do 29. února 2004.

Správní řízení

16 Koncem roku 1998 se Komise z tisku dozvěděla, že parník *Le Levant*, postavený ve Francii loděnicí Alstom Leroux Naval za smluvní cenu 228,55 milionů francouzských franků (FRF), byl financován prostřednictvím daňových úlev poskytnutých pro investice ve francouzských zámořských územích.

17 Po předběžném šetření, během kterého Komise shromáždila vyjádření francouzských orgánů, předložená zejména v dopise ze dne 12. května 1999, Komise tyto orgány informovala dopisem ze dne 2. prosince 1999 o svém rozhodnutí zahájit řízení podle čl. 88 odst. 2 ES o neoznámené státní podpoře, C 74/99 (dříve NN 65/99) o rozvojové pomoci poskytnuté Francií Saint-Pierre-et-Miquelon (lodní stavitelství). Toto rozhodnutí bylo zveřejněno v *Úředním věstníku Evropských společenství* ze dne 5. února 2000 (Úř. věst. C 33, s. 6, dále jen „rozhodnutí o zahájení řízení"). Komise v něm uvedla, že má pochybnosti, s přihlédnutím k čl. 4 odst. 7

sedmé směrnice, o významu složky „rozvoje" dotčeného záměru. Rozhodnutí o zahájení řízení mimo jiné vyzývalo zúčastněné strany, aby podaly připomínky ve lhůtě jednoho měsíce ode dne jeho zveřejnění.

18 Francouzské orgány podaly své připomínky v dopisech ze dne 12. ledna a 14. června 2000 a 27. dubna a 11. června 2001. CIL rovněž podala své připomínky v rámci správního řízení v dopisech ze dne 18. listopadu 1999 a 3. března 2000.

19 Dopisem ze dne 13. července 2001 EURL Le Levant 114, jedna z EURL zúčastněných na operaci *Le Levant*, požádala Komisi o upřesnění jejího postoje, pokud jde o určení vyšetřovaných příjemců podpory. EURL Le Levant 114 žádala Komisi zejména o potvrzení, že není stranou zúčastněnou v probíhajícím správním řízení.

20 Vzhledem k tomu, že od Komise neobdržela písemnou odpověď, EURL Le Levant 114 zopakovala svoji žádost dopisem ze dne 19. července 2001. V tomto dopise rovněž uvedla, že byla informována o tom, že se Komise chystá zkoumat spis dne 25. července 2001, a žádala Komisi o poskytnutí přiměřené lhůty pro předložení připomínek k řízení. Předložila několik důvodů na podporu této žádosti, která odkazovala na poslední větu čl. 6 odst. 1 nařízení č. 659/1999, a zejména uplatňovala, že mohla mít oprávněně za to, že se jí, s ohledem na skutečnosti uvedené v rozhodnutí o zahájení řízení, uvedené řízení netýká.

21 Dopisem ze dne 24. července 2001 odpověděla Komise na oba dopisy EURL Le Levant 114 pouhým odkazem na skutečnost, že lhůta pro podání připomínek zúčastněnými stranami dávno uplynula.

Napadené rozhodnutí

22 Dne 25. července 2001 přijala Komise rozhodnutí 2001/882/ES o státní podpoře poskytnuté Francií formou rozvojové pomoci parníku *Le Levant*, postaveného loděnicí Alstom Leroux Naval a určeného k provozování na Saint-Pierre-et-Miquelon (dále jen „napadené rozhodnutí"). Toto rozhodnutí bylo zveřejněno v Úředním věstníku dne 12. prosince 2001 (Úř. věst. L 327, s. 37).

23 Podle napadeného rozhodnutí byla podpora přiznána v roce 1996 při příležitosti pořízení parníku *Le Levant* skupinou soukromých investorů, kteří založili společenství spoluvlastníků z iniciativy Banky. Plavidlo bylo následně pronajato CIL, dceřiné společnosti jedné francouzské společnosti, zapsané v rejstříku na Wallis-et-Futuna, francouzském zámořském území. Investorům bylo povoleno odečíst od svých zdanitelných příjmů takto poskytnuté prostředky za použití Ponsova zákona, který zavedl daňový režim povolený Komisí v roce 1992. Tyto daňové úlevy umožnily CIL provozovat plavidlo za výhodných podmínek (body 5 a 6 odůvodnění). Podpora odvozená od daňových úlev dosáhla výše 78 milionů FRF (11,9 milionů eur) (bod 7 odůvodnění). Investoři měli právo a povinnost po pěti letech, tedy začátkem roku 2004, své podíly prodat. CIL měla rovněž právo a povinnost tyto podíly koupit za cenu, která by umožnila zohlednit hodnotu podpory. Podpora podléhala povinnosti CIL provozovat plavidlo po dobu nejméně pěti let, v zásadě s místem naložení a cílem na Saint-Pierre-et-Miquelon, po 160 dní ročně (bod 5 odůvodnění).

24 Napadené rozhodnutí zkoumá dotčenou podporu ve světle ustanovení čl. 4 odst. 7 sedmé směrnice „vzhledem k tomu, že se jedná o podporu lodního stavitelství, která byla poskytnuta jako rozvojová pomoc v roce 1996 v rámci režimu podpory (Ponsův zákon) povoleném v roce 1992". *(neoficiální překlad)* (bod 16 odůvodnění)

25 Podle tohoto rozhodnutí z tohoto přezkumu vyplývá, že operace *Le Levant* splňuje kritéria rozvojové pomoci definovaná OECD, která byla vyložena Komisí v dopise ze dne 3. ledna 1989 zaslaném členským státům (body 18, 19 a 21 odůvodnění).

26 Nicméně, za použití zásady zakotvené rozsudkem Soudního dvora ze dne 5. října 1994, Německo v. Komise (C-400/92, Recueil, s. I-4701), podle které je Komise povinna odděleně ověřit dodržení složky „rozvoje" a dodržení kritérií OECD, má napadené rozhodnutí za to, že operace *Le Levant* neobsahovala skutečnou složku „rozvoje" ve smyslu výše uvedené judikatury, s ohledem na nedostatek hospodářských a sociálních dopadů zjištěných pro Saint-Pierre-et-Miquelon (body 20, 22 až 33 odůvodnění).

27 V důsledku toho článek 1 napadeného rozhodnutí uvádí, že „[s]tátní podpora poskytnutá Francií formou daňových úlev jako rozvojová pomoc pro parník *Le Levant* [...] nemůže být považována za skutečnou rozvojovou pomoc ve smyslu čl. 4 odst. 7 [sedmé směrnice], a je tedy neslučitelná se společným trhem". *(neoficiální překlad)*

28 Ve stadiu určení příjemce, který má neslučitelnou podporu navrátit, zkoumá napadené rozhodnutí postupně situaci investorů, provozovatele plavidla (CIL) a loděnice.

29 Podle napadeného rozhodnutí jsou přímými příjemci podpory investoři, kteří měli prospěch z daňových úlev (bod 35 odůvodnění). Rozhodnutí v tomto ohledu přebírá argumenty předložené francouzskými orgány, ze kterých vyplývá, že investoři získali zvýhodnění díky daňovým úlevám a že vlastnili plavidlo v rámci společenství spoluvlastníků (bod 36 odůvodnění). Proto „není pochyb o tom, že jsou to investoři, coby přímí příjemci a stávající vlastníci plavidla, kteří by měli podporu navrátit". *(neoficiální překlad)* (bod 39 odůvodnění)

30 Pokud jde o provozovatele plavidla (CIL), napadené rozhodnutí uvádí, že investoři musí nadále využívat daňových úlev až do chvíle, kdy dojde k prodeji plavidla společnosti CIL, tedy až do začátku roku 2004, a že podle dostupných informací cena tohoto prodeje zohlední podporu ve prospěch provozovatele CIL. CIL by se tedy stala hlavním příjemcem podpory, jakmile by jí bylo plavidlo prodáno za výhodnou cenu (bod 36 odůvodnění). Napadené rozhodnutí rovněž poukazuje na to, že „[p]okud by bylo plavidlo prodáno [společnosti] CIL za cenu nižší, než kolik činí jeho tržní cena, a pokud by v důsledku toho došlo k zohlednění podpory ve prospěch tohoto podniku, bylo by povinností [CIL] podporu navrátit", a že „[s] ohledem na skutečnost, že k převodu [nemá] dojít před polovinou roku 2003, nelze v tomto stadiu považovat provozovatele CIL za osobu povinnou podporu navrátit". *(neoficiální překlad)* (bod 40 odůvodnění)

31 Pokud jde o loděnici, napadené rozhodnutí uvádí, že byla nepřímým příjemcem podpory v rozsahu, v jakém jí umožnila získat zakázku, která by jí jinak nemusela být zadána (bod 37 odůvodnění). Rozhodnutí přitom uvádí, že navrácení podpory nemá být vymáháno od loděnice, vzhledem k tomu, že jí nelze přičítat odpovědnost za používání plavidla po jeho dodání, a že se pravidla použitá na projednávanou věc nevztahují na loděnici (bod 41 odůvodnění).

32 V důsledku výše uvedeného žádá článek 2 napadeného rozhodnutí Francouzskou republiku, aby přijala veškerá opatření za účelem „přerušení podpory uvedené v článku 1 a protiprávně poskytnuté příjemci a vymáhání jejího navrácení od investorů, kteří jsou přímými příjemci podpory a stávajícími vlastníky parníku". *(neoficiální překlad)*

Soudní řízení

33 Dne 8. října 2001 podala Francie u Soudního dvora žalobu na neplatnost napadeného rozhodnutí, kterou zpochybňovala posouzení Komise, podle kterého nebyla sporná podpora rozvojovou pomocí.

34 Dne 20. února 2002 EURL Le Levant 001 a ostatní žalobci, fyzické a právnické osoby, jejichž jména jsou uvedena v příloze, podali u Soudu projednávanou žalobu.

35 Samostatným podáním ze dne 23. dubna 2002, B a 255 dalších žalobců podali návrh na předběžné opatření za účelem odložení vykonatelnosti napadeného rozhodnutí do doby, než bude meritorně rozhodnuto o žalobě na neplatnost, a odložení vykonatelnosti napadeného rozhodnutí do doby, než Soud rozhodne o prvním návrhu.

36 Usnesením předsedy Soudu ze dne 25. června 2002, B v. Komise (T-34/02 R, Recueil, s. II-2803), byl návrh na předběžné opatření zamítnut.

37 Usnesením předsedy pátého rozšířeného senátu Soudu ze dne 30. dubna 2002 bylo řízení ve věci T-34/02 přerušeno do doby, než Soudní dvůr vydá rozhodnutí, kterým se končí řízení ve věci C-394/01.

38 Rozsudkem ze dne 3. října 2002, Francie v. Komise (C-394/01, Recueil, s. I-8245), Soudní dvůr žalobu zamítl a uvedl, že jednotlivé argumenty předložené Francouzskou republikou proti posouzení Komise týkajícímu se vytvořených pracovních příležitostí a hospodářských dopadů, byly neopodstatněné nebo nebyly předloženy tímto členským státem v rámci správního řízení. Přerušení řízení v projednávané věci bylo zrušeno v důsledku vydání uvedeného rozsudku.

39 V rámci organizačních procesních opatření vyzval Soud dne 22. října 2004 účastníky, aby se vyjádřili ke dvěma otázkám, na které žalobci odpověděli dopisem ze dne 19. listopadu 2004 a Komise dopisem ze dne 18. listopadu 2004.

40 Ve své první otázce vyzval Soud účastníky řízení, aby uvedli, zda došlo k prodeji parníku společnosti CIL, za jakou cenu a zda cena umožnila zohlednit hodnotu podpory.

41 V odpovědi žalobci uvedli, že k prodeji parníku *Le Levant* společnosti CIL došlo dne 2. ledna 2004. K tomuto datu CIL údajně koupila 738 podílů na plavidle, kterými do té doby nedisponovala, za cenu 17 731 821 eur. Podle žalobců byla tato částka stanovena v souladu s přísliby koupě a prodejů danými na začátku operace a odpovídá přibližně 50 % původní hodnoty spoluvlastnických podílů – které byly koupeny za celkovou částku 35 789 508 eur. Od 2. ledna 2004 se tedy CIL měla údajně stát jediným vlastníkem 740 podílů tvořících společenství spoluvlastníků parníku *Le Levant* zkoumané napadeným rozhodnutím a toto spoluvlastnictví bylo zrušeno.

42 Komise uvedla, že nedisponuje žádnou informací o kupní ceně, ani o tom, zda tato kupní cena umožnila zohlednit hodnotu podpory.

43 Ve své druhé otázce vyzval Soud účastníky řízení, aby uvedli, zda by dotčená podpora mohla být vrácena investory, ukáže-li se, že investoři již nejsou stávajícími vlastníky parníku *Le Levant*, a že kupní cena parníku zohlednila hodnotu podpory pro CIL.

44 V odpovědi žalobci upřesnili, že se domnívají, že dotčená podpora už od nich nemůže být vymáhána vzhledem k tomu, že CIL byla vlastníkem plavidla *Le Levant* od 2. ledna 2004, a že CIL byla skutečným příjemcem dotčené podpory, neboť tato společnost, coby vlastník plavidla a podnik činný na trhu, získala z intervence francouzských orgánů hospodářské zvýhodnění vymykající se běžným tržním podmínkám. V důsledku toho si žalobci položili otázku, zda článek 2 napadeného rozhodnutí, podle kterého měla Francie přijmout veškerá potřebná opatření pro

získání podpory zpět od investorů, je stále ještě předmětné. Shodně s tím, co samo napadené rozhodnutí naznačuje v bodech 36 a 40 odůvodnění, poukázali na skutečnost, že by se článek 2 výroku stal bezpředmětným dnem, kdy hodnota podpory byla zohledněna ve prospěch CIL, coby provozovatele plavidla. Žalobci tedy uvedli, že pokud by trvali na své žalobě na neplatnost, Soud by v každém případě mohl konstatovat, že by bez ohledu na žalobní důvody pro zrušení nemohla být dotčená podpora podle samotného napadeného rozhodnutí vymáhána po soukromých investorech.

45 Komise uplatnila, že druhá otázka Soudu nesouvisí s projednávanou věcí, která se týká legality napadeného rozhodnutí, a která tedy má být posuzována pouze na základě informací, kterými disponovala v rámci správního řízení. Druhá otázka Soudu se ve skutečnosti údajně týká problematiky výkonu sporného rozhodnutí, v jehož rámci má dotyčný členský stát povinnost obrátit se na Komisi z titulu správní spolupráce a sdělit jí veškeré případné otázky nebo obtíže, které by mohl uvedený výkon vyvolat nebo potkat.

46 Dne 16. prosince 2004 přizval Soud účastníky řízení k účasti na neformální schůzce u předsedy prvního rozšířeného senátu a soudce zpravodaje. Tato schůzka se konala u Soudu dne 24. ledna 2005.

47 Na základě zprávy soudce zpravodaje rozhodl Soud (první rozšířený senát) o zahájení ústní části řízení a v rámci organizačních procesních opatření byli žalobci a Komise vyzváni, aby předložili některé dokumenty.

48 Dopisem žalobců ze dne 9. srpna 2005 a dopisem Komise ze dne 28. července 2005 předložili účastníci řízení dokumenty vyžádané Soudem.

49 Řeči účastníků řízení a jejich odpovědi na otázky položené Soudem byly vyslechnuty na jednání konaném dne 27. září 2005.

Návrhová žádání účastníků řízení

50 Žalobci navrhují, aby Soud:

— zrušil napadené rozhodnutí;

— podpůrně určil, že dotčená podpora nemůže být vymáhána zpět od soukromých investorů na základě článku 2 napadeného rozhodnutí;

— uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

51 Komise navrhuje, aby Soud:

— prohlásil žalobu za neopodstatněnou a zamítl ji;

— uložil žalobcům náhradu nákladů řízení, včetně nákladů řízení o předběžném opatření.

Právní otázky

K přípustnosti žaloby, pokud jde o některé žalobce

1. K plným mocím uděleným některými EURL

— Argumenty účastníků řízení

52 Komise uvádí, že advokát žalobců zastupuje v projednávané věci na základě procesních plných mocí, které mu byly uděleny jednak jednatelem jednotlivých žalujících EURL, jednak jediným společníkem každé z těchto EURL. V tomto kontextu Komise uplatňuje, že procesní plné moci udělené advokátovi jednatelem jednotlivých EURL jsou „podepsány" otiskem razítka a že nejsou datovány. Komise navíc poznamenává, že procesní plné moci udělené jedinými společníky deseti EURL – tj. EURL Le Levant 3, Le Levant 4, Le Levant 73, Le Levant 96, Le Levant 150, Le Levant 153, Le Levant 182, Le Levant 209, Le Levant 272 a Le Levant 273 – nejsou datovány. Rovněž zdůrazňuje, že advokátovi nebyla udělena žádná procesní plná moc jedinými společníky osmi EURL – tj. EURL Le Levant 15, Le Levant 20, Le Levant 46, Le Levant 144, Le Levant 203, Le Levant 250, Le Levant 251 a Le Levant 269. Komise ponechává na úvaze Soudu, aby posoudil platnost uvedených procesních plných mocí.

53 Žalobci uplatňují, že článek 44 jednacího řádu Soudu pouze stanoví povinnost podat důkaz o tom, že procesní plná moc byla advokátovi řádně udělena orgánem k tomu oprávněným, aniž by stanovil zvláštní formální náležitosti. Komise přitom v projednávaném případě nepopírá, že by jednatel EURL byl plně oprávněn podat žalobu jménem a na účet společnosti, za kterou jedná. Žalobci mimoto podotýkají, že pokud by to Soud považoval za nezbytné, mohou být kdykoli vyzváni k odstranění vad žaloby za použití čl. 44 odst. 6 jednacího řádu.

— Závěry Soudu

54 Podle čl. 44 odst. 5 jednacího řádu:

„Je-li žalobce právnickou osobou soukromého práva, přikládá k žalobě rovněž:

a) své stanovy nebo výpis z poslední doby z obchodního rejstříku nebo z rejstříku sdružení nebo jakýkoliv jiný důkaz o své právní existenci;

b) důkaz o tom, že procesní plná moc byla jeho advokátovi řádně udělena orgánem k tomu oprávněným."

55 Zaprvé, pokud jde o skutečnost, že procesní plné moci udělené advokátovi jednatelem jednotlivých EURL nejsou datovány, je namístě poukázat na to, že tyto procesní plné moci musely být nezbytně připraveny před podáním žaloby, jelikož tvoří jednu z jejích příloh. Neuvedení data na těchto procesních plných mocích tedy neumožňuje dojít k závěru o nepřípustnosti žaloby EURL. Stejně je třeba odpovědět i na argument vycházející z toho, že procesní plné moci udělené advokátovi jedinými společníky deseti EURL – tj. EURL Le Levant 3, Le Levant 4, Le Levant 73, Le Levant 96, Le Levant 150, Le Levant 153, Le Levant 182, Le Levant 209, Le Levant 272 a Le Levant 273 – nejsou datovány.

56 Zadruhé, pokud jde o skutečnost, že procesní plné moci udělené advokátovi jednatelem jednotlivých EURL byly podepsány otiskem razítka ztvárňujícím podpis, jméno a funkci uvedeného jednatele, je třeba poznamenat, že používání takového razítka lze vysvětlit tím, že za všechny jednotlivé EURL podepisuje tentýž jednatel,

který, než aby podepisoval všechny plné moci vlastní rukou, vyjádřil svůj souhlas použitím razítka. Podpis těchto procesních plných mocí otiskem razítka tedy bez dalších prvků umožňujících zpochybnit souhlas jednatele neumožňuje dojít k závěru o nepřípustnosti žaloby EURL.

57 Zatřetí, pokud jde o skutečnost, že dotyčný jediný společník osmi EURL – tj. EURL Le Levant 15, Le Levant 20, Le Levant 46, Le Levant 144, Le Levant 203, Le Levant 250, Le Levant 251 a Le Levant 269 – neudělil advokátovi žádnou procesní plnou moc, postačí podotknout, že procesní plná moc udělená advokátovi jednatelem stačí na to, aby tento advokát mohl zastupovat zájmy těchto společností, a to tím více, že vyjádření Komise nezpochybňují oprávnění jednatele, nýbrž pouze kritizují některé formální aspekty uvedených plných mocí, a to neuvedení data a použití razítka namísto podpisu.

58 Z výše uvedeného vyplývá, že žádný z Komisí uplatňovaných argumentů neumožňuje zpochybnit přípustnost žaloby jednotlivých EURL.

2. K plným mocím uděleným některými fyzickými osobami jejich vlastním jménem

— Argumenty účastníků řízení

59 Komise uvádí, že plné moci udělené čtyřmi z 256 fyzických osob, které žalobu podaly, neobsahují místo a datum jejich podpisu. Komise ponechává na úvaze Soudu, aby posoudil platnost těchto plných mocí.

60 Žalobci tvrdí, že z jednacího řádu nevyplývá, že by předložení plné moci udělené advokátovi bylo podmínkou přípustnosti žaloby. Stačí totiž, aby zmocněný advokát prokázal svoje oprávnění zastupovat a plnou moc by musel předložit pouze v případě, že by byla popírána její existence (rozsudek Soudního dvora ze dne 16. února 1965, Barge v. Vysoký úřad, 14/64, Recueil, s. 69, a rozsudek Soudu ze dne 26. září 1990, Virgili-Schettini v. Parlament, T-139/89, Recueil, s. II-535).

— Závěry Soudu

61 Investoři, coby soukromé osoby, vystupují v projednávané věci ve dvojím postavení. Zaprvé jsou v postavení jediných společníků žalujících EURL a z tohoto titulu investoři předložili výše zkoumané procesní plné moci, aby určený advokát mohl zastupovat tyto EURL před Soudem. Investoři dále vystupují jako fyzické osoby a z tohoto titulu udělili advokátovi procesní plnou moc k jejich zastupování v projednávané věci.

62 Podle čl. 44 odst. 3 jednacího řádu:

„Advokát, který vystupuje jako poradce nebo zástupce účastníka řízení, musí v kanceláři uložit potvrzení, že je oprávněn působit jako právní zástupce před soudem členského státu nebo jiného státu, který je stranou Dohody o EHP."

63 Z tohoto ustanovení vyplývá, že advokát není povinen prokazovat se řádně vystavenou plnou mocí k tomu, aby mohl podat žalobu, pouze je povinen tuto plnou moc předložit v případě, že bude její existence popírána (výše uvedený rozsudek Barge v. Vysoký úřad, s. 78).

64 Jednací řád tedy umožňuje fyzickým osobám nechat se zastupovat advokátem, aniž by tento musel předkládat procesní plnou moc, zatímco u právnických osob tato povinnost existuje. V zásadě stačí, když advokát předloží potvrzení o svém zápisu v advokátní komoře některého členského státu. Tato formalita je dostačující a v projednávaném případě byla splněna.

65 V každém případě se vyjádření Komise dotýkají skutečnosti, že plné moci udělené čtyřmi z 256 fyzických osob, které podaly žalobu, neobsahují místo a datum jejich podpisu. Uvedené plné moci však byly připraveny před podáním žaloby, jelikož tvoří jednu z jejích příloh, a otázka místa jejich podpisu nemá žádný vliv na projednávanou věc. V důsledku výše uvedeného nevzbuzuje neuvedení data a místa na těchto plných mocích pochybnosti vyžadující odstranění vad.

66 Z výše uvedeného vyplývá, že žádný z Komisí uplatňovaných argumentů neumožňuje zpochybnit přípustnost žaloby, pokud jde o žalující fyzické osoby.

67 V důsledku toho je zapotřebí zamítnout námitky nepřípustnosti vznesené Komisí.

K věci samé

68 Žalobci se na podporu své žaloby dovolávají jedenácti žalobních důvodů. První žalobní důvod vychází z nepříslušnosti Komise a z porušení čl. 3 odst. 1 písm. g) ES, článků 5 ES, 87 ES a 211 ES, jakož i z porušení článku 1 prvního dodatkového protokolu k evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „EÚLP"). Druhý žalobní důvod vychází z porušení procesních záruk upravených v čl. 88 odst. 2 ES, v článku 6 nařízení č. 659/1999 a v článku 6 EÚLP. Třetí žalobní důvod vychází z porušení čl. 87 odst. 1 ES. Čtvrtý žalobní důvod vychází z porušení

čl. 4 odst. 7 sedmé směrnice. Pátý žalobní důvod vychází z porušení zásady ochrany legitimního očekávání. Šestý žalobní důvod vychází z porušení zásady právní jistoty. Sedmý žalobní důvod vychází z porušení čl. 14 nařízení č. 659/1999. Osmý žalobní důvod vychází z existence věcných nesprávností a zjevných skutkových omylů. Devátý žalobní důvod vychází z porušení povinnosti uvést odůvodnění. Desátý žalobní důvod vychází z porušení čl. 153 odst. 2 ES. Jedenáctý žalobní důvod vychází z porušení nařízení Komise (ES) č. 69/2001 ze dne 12. ledna 2001 o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na podporu *de minimis* (Úř. věst. L 10, s. 30; Zvl. vyd. 08/02, s. 138).

69 Před zkoumáním argumentů rozvinutých v rámci třetího a devátého žalobního důvodu je třeba nejdříve prozkoumat druhý žalobní důvod.

1. K druhému žalobnímu důvodu

— Argumenty účastníků řízení

70 Žalobci vytýkají Komisi, že porušila právo být vyslechnut, upravené v čl. 88 odst. 2 ES a v článku 6 nařízení č. 659/1999 přijatému k provedení tohoto ustanovení, jakož i zásady uvedené v článku 6 EÚLP. Žalobci tvrdí, že napadené rozhodnutí nepříznivě zasahuje do jejich právního postavení tím, že je označuje za přímé příjemce protiprávní státní podpory, kterou mají povinnost navrátit, a uplatňují, že nikdy nebyli řádně vyzváni k podání připomínek, ani jim to nebylo umožněno.

71 Žalobci zaprvé tvrdí, že rozhodnutí o zahájení řízení jim neumožňovalo myslet si, že by mohli být označeni za příjemce podpory, neboť z něho vyplývalo, že uvedená podpora byla poskytnuta loděnici nebo CIL, provozovateli plavidla. V důsledku výše uvedeného měla Komise z důvodu změny své analýzy týkající se příjemců podpory po zveřejnění rozhodnutí o zahájení řízení zveřejnit nové rozhodnutí o zahájení řízení, dát žalobcům lhůtu k podání připomínek, nebo přijmout veškerá potřebná opatření pro to, aby se žalobci dověděli o dosud neuvedeném statutu, který jim byl přiznán v konečném rozhodnutí, a který se podstatně lišil od statutu zamýšleného v rozhodnutí o zahájení řízení. Takové připomínky byly o to nutnější, že napadené rozhodnutí mění dosavadní praxi Komise týkající se pojmu „podnik příjemce" v tom, že jej uplatňuje na soukromé investory zúčastněné z titulu finanční investice, že toto rozhodnutí nebere v úvahu dřívější schválení Ponsova zákona Komisí a že rovněž nebere v úvahu chování francouzských orgánů, které žalobcům – označeným za příjemce podpory – neoznámily rozhodnutí o zahájení řízení, jak je k tomu vyzývalo rozhodnutí o zahájení řízení.

72 Komise zdůrazňuje, že podle judikatury čl. 88 odst. 2 ES nevyžaduje individuální výzvu dopisem, nýbrž pouze to, aby všechny potenciálně zúčastněné strany byly informovány o zahájení řízení a měly v tomto ohledu příležitost uplatnit své připomínky. Za těchto podmínek se zveřejnění oznámení v Úředním věstníku jeví jako přiměřený a dostačují prostředek k tomu, aby se všechny zúčastněné strany dozvěděly o zahájení formálního vyšetřovacího řízení (rozsudek Soudního dvora ze dne 14. listopadu 1984, Intermills v. Komise, 323/82, Recueil, s. 3809, bod 17, a rozsudek Soudu ze dne 21. ledna 1999, Neue Maxhütte Stahlwerke a Lech-Stahlwerke v. Komise, T-129/95, T-2/96 a T-97/96, Recueil, s. II-17, bod 232). V projednávaném případě rozhodnutí o zahájení řízení zveřejněné v Úředním věstníku dne 5. února 2000 tyto požadavky splňuje, jelikož toto zveřejnění poskytlo zúčastněným obecné informace o základních znacích záměru podpory a vyložilo body spisu, o kterých měla Komise pochybnosti.

73 Krom toho Komise tvrdí, že i kdyby se žalobci domnívali, že nejsou příjemci podpory, nemohli by tvrdit, že nejsou dotčeni uvedeným řízením, jelikož z judikatury vyplývá, že zúčastněnými jsou podle čl. 88 odst. 2 ES nejen podnik nebo podniky zvýhodněné podporou, nýbrž i osoby, podniky nebo sdružení podniků, jejichž zájmy by mohly být ovlivněny poskytnutím podpory, zejména konkurenční podniky (výše uvedený rozsudek Intermills v. Komise, bod 16, a rozsudek Soudu ze dne 21. března 2001, Hamburger Hafen- und Lagerhaus a další v. Komise, T-69/96, Recueil, s. II-1037, bod 40).

74 Ostatně, pokud jde o argument žalobců, podle kterého Komise změnila svoji analýzu týkající se příjemců podpory po zveřejnění rozhodnutí o zahájení řízení, po čemž mělo následovat zveřejnění nového rozhodnutí o zahájení řízení, aby byly dodrženy jejich procesní záruky, Komise tvrdí, že skutečnosti vytýkané Francouzské republice nebyly změněny v rámci formálního vyšetřovacího řízení. Rozhodnutí o zahájení řízení tak uvádí pochybnosti Komise o slučitelnosti podpory s ohledem na sedmou směrnici a konečné rozhodnutí posuzuje tuto podporu s ohledem na podmínky stanovené v čl. 4 odst. 7 této směrnice a dochází k závěru o její neslučitelnosti se společným trhem.

75 Žalobci zadruhé tvrdí, že Komise porušila čl. 6 odst. 1 třetí větu nařízení č. 659/1999 tím, že odmítla prodloužit jednoměsíční lhůtu k podání připomínek, jak požadovala EURL Le Levant 114 ve svém dopise ze dne 19. července 2001. Tato žádost o prodloužení však byla řádně odůvodněna s ohledem na skutečnost, že investoři mohli mít oprávněně za to, že se jich rozhodnutí o zahájení řízení netýká, a že Komise není povinna vydat ve zvláštní lhůtě rozhodnutí ve věci státních podpor.

76 Komise poukazuje na to, že z dopisu EURL Le Levant 114 ze dne 13. července 2001 vyplývá, že se EURL Le Levant 114 dozvěděla opožděně o rozhodnutí o zahájení řízení zveřejněném dne 5. února 2000. Toto opožděné zjištění se dotklo rovněž ostatních EURL Le Levant vzhledem k tomu, že mají všechny společného jednatele, zaměstnance Banky, a že tento jednatel EURL Le Levant 114 zmocnil radu této společnosti k zastupování před Komisí v rámci správního řízení. V důsledku výše uvedeného skutečnost, která způsobila, že se EURL Le Levant 114 neúčastnila řízení, které vedlo k přijetí napadeného rozhodnutí, není spojena s obsahem rozhodnutí o zahájení řízení, nýbrž pouze s opožděným zjištěním existence formálního vyšetřovacího řízení touto společností. Žalobci tedy nemohou tvrdit, že je obsah rozhodnutí o zahájení řízení přivedl k názoru, že se jich toto řízení netýká, a že tím došlo k porušení jejich procesních záruk. Komise krom toho podotýká, že obvyklá jednoměsíční lhůta, která počala běžet od zveřejnění rozhodnutí o zahájení řízení, dávno uplynula, jak uvedla ve svém dopise ze dne 24. července 2001, kterým reagovala na dva dopisy EURL Le Levant 114.

— Závěry Soudu

77 Článek 88 odst. 2 první pododstavec ES stanoví:

„Zjistí-li Komise poté, co vyzvala zúčastněné strany k podání připomínek, že podpora poskytovaná některým státem nebo ze státních prostředků není slučitelná se společným trhem podle článku 87 nebo že je zneužívána, rozhodne, že dotyčný stát ve lhůtě stanovené Komisí takovou podporu zruší nebo upraví."

78 Z tohoto ustanovení vyplývá, že předtím, než Komise konstatuje neslučitelnost státní podpory se společným trhem, musí vyzvat zúčastněné strany k podání připomínek.

79 Rozsah této povinnosti upřesňuje čl. 1 písm. h) nařízení č. 659/1999, který definuje „zúčastněné strany" jako „kterýkoliv členský stát, osobu, podnik nebo sdružení podniků, jejichž zájmy by mohly být ovlivněny poskytnutím podpory, zejména příjemce podpory, konkurenční podniky a profesní sdružení".

80 V případě, že se jako v projednávané věci formální vyšetřovací řízení týká poskytnuté protiprávní podpory, nabývá otázka určení příjemce podpory zásadního významu, jelikož čl. 14 odst. 1 nařízení č. 659/1999 stanoví, že v případě „záporného rozhodnutí" konstatujícího neslučitelnost takové podpory se společným trhem „Komise rozhodne, že dotyčný členský stát učiní všechna nezbytná opatření, aby příjemce podporu navrátil".

81 V důsledku toho měli být žalobci v projednávané věci, tedy investoři, kterým bylo povoleno odečíst jejich investice od jejich zdanitelných příjmů, vyzváni k podání připomínek v rámci správního řízení, jelikož byli v napadeném rozhodnutí označeni jako přímí příjemci podpory (bod 35 odůvodnění), a jsou tedy „zúčastněnými stranami" ve smyslu výše uvedené definice.

82 Určení příjemce podpory nutně představuje „relevantní faktickou a právní otázku" ve smyslu první věty čl. 6 odst. 1 nařízení č. 659/1999, která musí být podle tohoto

ustanovení uvedena v rozhodnutí o zahájení řízení, je-li to v tomto stadiu řízení možné, jelikož na základě takového určení bude Komise moci přijmout rozhodnutí o navrácení.

83 Není-li totiž tento typ zúčastněné strany označen jako příjemce sporné podpory, ať už v rozhodnutí o zahájení řízení nebo v pozdějším stadiu formálního vyšetřovacího řízení předcházejícímu přijetí konečného rozhodnutí, které konstatuje neslučitelnost podpory se společným trhem, nemůže být považován za vyzvaného k podání připomínek náležitým způsobem, jelikož se může oprávněně domnívat, že takové připomínky nejsou nutné, vzhledem k tomu, že není označen za příjemce podpory, kterou je třeba navrátit.

84 Za tohoto kontextu, tedy za účelem zjištění, zda příjemci podpory, kterou je třeba navrátit, mohli být skutečně považováni za vyzvané k podání připomínek v rámci správního řízení, je tedy třeba nejdříve zkoumat rozhodnutí o zahájení řízení, zveřejněné v Úředním věstníku dne 5. února 2000.

85 V tomto rozhodnutí Komise uvedla, že má pochybnosti o dodržení podmínek stanovených v čl. 4 odst. 7 sedmé směrnice. Komise rovněž vyzvala zúčastněné strany, aby podaly své připomínky ve lhůtě jednoho měsíce ode dne zveřejnění. Soud nicméně konstatuje, že rozhodnutí o zahájení řízení se nikde nezmiňuje o investorech jako o případných příjemcích tvrzené podpory, nýbrž že z něj naopak vyplývá, že zmíněným příjemcem byla CIL, která byla označena jako provozovatel a konečný vlastník plavidla.

86 Pokud jde o soukromé investory, rozhodnutí o zahájení řízení tak uvádělo v třetím pododstavci části nazvané „Text shrnutí“:

„Plavidlo [...] bylo financováno soukromými investory, kteří jej následně pronajali [společnosti] CIL. Těmto investorům bylo povoleno odečíst své investice od svých zdanitelných příjmů v souladu s daňovým režimem povoleným Komisí [...]“ *(neoficiální překlad)*

87 Pokud jde o CIL, toto rozhodnutí na stejném místě naopak upřesňovalo:

„Komise usoudila, že daňové úlevy odpovídaly ekvivalentu dotace v čisté výši 34 %. Tyto úlevy umožnily [společnosti] CIL pronajmout plavidlo za velice nízkou cenu. [Společnost] CIL je provozovatelem (a konečným vlastníkem) parníku [...] [Společnost] CIL je povinna provozovat plavidlo po dobu nejméně pěti let, v zásadě s místem nalodění a cílem na Saint-Pierre-et-Miquelon a po uplynutí této doby jej odkoupit od investorů.“ *(neoficiální překlad)*

88 V důsledku toho se mohli investoři oprávněně domnívat, že se jich rozhodnutí o zahájení řízení netýká, s ohledem na skutečnost, že toto rozhodnutí uvádělo, že daňový režim, podle kterého jim bylo povoleno odečíst svoje investice od svých zdanitelných příjmů – Ponsův zákon – byl povolen Komisí.

89 Navíc z obsahu diskusí, které proběhly mezi francouzskými orgány a Komisí v rámci řízení o předběžném přezkoumání, vyplývá, že jediným příjemcem podpory

zmíněným v tomto stadiu řízení byla CIL, „provozující majitel" plavidla, a nikoli soukromí investoři (viz dopis ze dne 12. května 1999 zaslaný francouzskými orgány Komisi). V tomto kontextu se ostatně mohla CIL – a nikoli soukromí investoři – účastnit správního řízení (viz napadené rozhodnutí, body 10 a 11 odůvodnění).

90 Původní označení CIL jako příjemce údajné podpory ostatně potvrzuje skutečnost, že rozhodnutí o zahájení řízení odkazuje na pojem příjemce podpory v jednotném, a nikoli v množném čísle, jak je tomu v případě napadeného rozhodnutí. Komise tak žádala v rozhodnutí o zahájení řízení (předposlední pododstavec části nazvané „Text dopisu") francouzské orgány, aby neprodleně předaly kopii tohoto rozhodnutí „příjemci podpory".

91 V důsledku toho je třeba konstatovat, že vzhledem k tomu, že soukromí investoři nebyli v rozhodnutí o zahájení řízení označeni za příjemce podpory, nebyli soukromí investoři v tomto stadiu „vyzváni k podání připomínek" za použití čl. 88 odst. 2 ES, ani „vyzváni, aby podali připomínky v předepsané lhůtě" ve smyslu čl. 6 odst. 1 nařízení č. 659/1999.

92 Za těchto podmínek je třeba dále prozkoumat odpověď Komise na žádost podanou EURL Le Levant 114 v dopise ze dne 19. července 2001 o prodloužení jednoměsíční lhůty udělené zúčastněným stranám pro podání připomínek k rozhodnutí o zahájení řízení. Článek 6 odst. 1 poslední věta nařízení č. 659/1999 totiž stanoví, že „[V] řádně odůvodněných případech může Komise prodloužit [předepsanou jednoměsíční lhůtu, ve které mohou zúčastněné strany podat připomínky k rozhodnutí o zahájení řízení]".

93 Komise přitom odpověděla na dopis EURL Le Levant 114 dopisem ze dne 24. července 2001, v němž konstatovala, že jednoměsíční lhůta stanovená pro podání připomínek zúčastněnými stranami, která začala běžet dnem zveřejnění rozhodnutí o zahájení řízení, „dávno uběhla", aniž by se vyjádřila k žádosti EURL Le Levant 114 o prodloužení této lhůty. Toto odmítnutí je o to více hodné kritiky, že rozhodnutí o zahájení řízení neoznačilo soukromé investory za příjemce podpory, kterou je třeba navrátit, nýbrž se z něj naopak dalo usuzovat, že příjemcem je CIL, která byla označena jako provozovatel a konečný vlastník plavidla.

94 V důsledku toho, jelikož Komise žádost o prodloužení lhůty odmítla, aniž by uvedla důvody, pro které nebyla žádost ze dne 19. července 2001 „řádně odůvodněna", a neumožnila tak EURL Le Levant 114 podat připomínky k rozhodnutí o zahájení řízení, porušila Komise čl. 6 odst. 1 třetí větu nařízení č. 659/1999.

95 Kdyby nebylo řízení stiženo touto vadou, tedy kdyby žalobci nebo EURL Le Levant 114 měli skutečně možnost podat v rámci formálního vyšetřovacího řízení připomínky k jejich označení za příjemce podpory, kterou je třeba navrátit, nelze vyloučit, že by řízení mohlo vést k jinému výsledku, zejména pokud jde o posouzení neslučitelnosti podpory se společným trhem v souladu s kritérii definovanými v čl. 87 odst. 1 ES.

96 Mimoto je třeba podotknout, že se Komise nemůže ukrývat za formalistický výklad svých povinností ve věci státních podpor, jelikož to, oč zde jde, spočívá v tom, že jednotlivci, proti kterému se Komise chystá přijmout rozhodnutí nepříznivě zasahující jeho právní postavení tím, že jej označí za příjemce neslučitelné podpory,

který bude muset podporu navrátit, musí být dána možnost uplatnit svoje připomínky před přijetím takového rozhodnutí.

97 V projednávaném případě je však třeba konstatovat, že napadené rozhodnutí bylo přijato, aniž by byla soukromým investorům taková možnost dána. Tím, že Komise odmítla vyslechnout EURL Le Levant 114, a tím, že v rozhodnutí o zahájení řízení neoznačila investory za příjemce případně neslučitelné podpory, kterou je třeba navrátit, porušila Komise jednu z obecných právních zásad Společenství. Tato zásada vyžaduje, aby každá osoba, proti níž může být přijato rozhodnutí nepříznivě zasahující do jejího právního postavení, mohla efektivně vyjádřit svoje stanovisko ke skutečnostem, které jí Komise klade za vinu, a na kterých hodlá založit svoje rozhodnutí. Tedy, v rámci řízení založeného na čl. 86 odst. 3 ES (původně čl. 90 odst. 3 Smlouvy o ES), ve kterém, stejně jako ve věci státní podpory, je adresátem rozhodnutí Komise dotyčný stát, přiznal Soudní dvůr podnikům zvýhodněným dotčeným státním opatřením právo být vyslechnut, poukazuje na skutečnost, že tyto podniky byly přímými příjemci zpochybňovaného státního opatření, že byly tímto opatřením jmenovitě označeny a ve sporném rozhodnutí výslovně uvedeny, a že přímo nesly hospodářské důsledky tohoto rozhodnutí (rozsudek Soudního dvora ze dne 12. února 1992, Nizozemsko a další v. Komise, C-48/90 a C-66/90, Recueil, s. I-565, body 50 a 51).

98 Z výše uvedeného vyplývá, že Komise porušila čl. 88 odst. 2 ES a čl. 6 odst. 1 nařízení č. 659/1999.

99 V důsledku toho je třeba prohlásit druhý žalobní důvod za opodstatněný, aniž by bylo zapotřebí zkoumat část žalobního důvodu vycházející z porušení zásad, na kterých je založen článek 6 EÚLP.

2. K třetímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení čl. 87 odst. 1 ES a k devátému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení povinnosti uvést odůvodnění.

— Argumenty účastníků řízení

100 Předně žalobci uplatňují, že napadené rozhodnutí porušuje čl. 87 odst. 1 ES v rozsahu, v němž označuje soukromé investory za příjemce podpory, přičemž jim z dotčeného opatření neplyne žádné soutěžní zvýhodnění a neovlivňuje obchod mezi členskými státy. Za zvýhodněný podnik by ve smyslu tohoto ustanovení mohl být označen pouze zvýhodněný soutěžitel, který by v důsledku podpory získal oproti svým konkurentům výhodnější postavení. Zjištění skutečného příjemce podpory, kterým může být i subjekt odlišný od formálního adresáta opatření, tedy znamená určení podniku, který skutečně těžil z hospodářského zvýhodnění, které souvisí s jeho obchodní činností, a které je způsobilé narušit hospodářskou soutěž (rozsudek Soudního dvora ze dne 21. března 1991, Itálie v. Komise, C-303/88, Recueil, s. I-1433, bod 57).

101 V projednávaném případě žalobci tvrdí, že je zde zásadní rozdíl mezi soukromými investory, kteří jsou přímými adresáty přiznaných daňových zvýhodnění, a dotčeným podnikem, tedy provozovatelem CIL, který je na relevantním trhu nepřímo hospodářsky zvýhodněn, a je tedy příjemcem státní podpory (viz případ odlišení příjemce daňového zvýhodnění a příjemce hospodářského zvýhodnění, rozsudek Soudního dvora ze dne 19. září 2000, Německo v. Komise, C-156/98, Recueil, s. I-6857, body 26 a 27). Daňové zvýhodnění je pouze prostředkem v mechanismu podpory, a nikoli skutečné zvýhodnění narušující hospodářskou soutěž na úrovni soukromých investorů. Napadené rozhodnutí tak zaměňuje daňové zvýhodnění, z něhož, jak uvádí bod 35 odůvodnění, měli soukromí investoři přímý prospěch, se soutěžním zvýhodněním, které by z něho mohlo nepřímo vyplývat, a z něhož má prospěch pouze CIL. Skutečnost, že investoři mají prospěch z daňového zvýhodnění, neumožňuje dospět k závěru, že na relevantním trhu získali soutěžní zvýhodnění ovlivňující obchod mezi členskými státy.

102 Žalobci taktéž tvrdí, že napadené rozhodnutí porušuje povinnost uvést odůvodnění v rozsahu, v jakém neupřesňuje, v čem spočívá zvýhodnění získané soukromými investory (rozsudek Soudního dvora ze dne 24. října 1996, Německo a další v. Komise, C-329/93, C-62/95 a C-63/95, Recueil, s. I-5151, bod 56). V tomto bodě žalobci napadají skutečnost, že aniž by napadené rozhodnutí hledalo hospodářské zvýhodnění, z něhož by mohli mít prospěch, přičemž nijak nerozhodují o používání plavidla, považuje je přesto toto rozhodnutí za příjemce podpory na základě pouhé skutečnosti, že získali prospěch z úlevy na dani z příjmu s tím, že v bodě 39 odůvodnění uvádí, že ačkoli není jisté, zda lze některému ze soukromých investorů přičítat odpovědnost za zneužití podpory, tak i přesto tito investoři získali a nadále mají prospěch z daňových úlev, coby vlastníci plavidla zakoupeného za výhodných podmínek.

103 Napadené rozhodnutí rovněž trpí rozporem v odůvodnění v rozsahu, v jakém se pokouší připsat účinky hospodářského zvýhodnění soukromým investorům, přičemž toto hospodářské zvýhodnění bylo údajně ve skutečnosti poskytnuto buď loděnici z titulu výstavby lodě, nebo CIL v rámci správy a provozování plavidla. Pokud jde o loděnici, bod 41 odůvodnění napadeného rozhodnutí tak podotýká, že po ní nebude požadováno navrácení podpory, jelikož jí nelze přičítat odpovědnost za používání plavidla po jeho dodání. Krátce před tím však bod 37 napadeného rozhodnutí uvádí, že lze mít za to, že loděnice získala nepřímý prospěch z podpory v rozsahu, v jakém jí umožnila získat zakázku, kterou by jinak nemusela dostat. Stejně tak, pokud jde o CIL, měla jí Komise připsat odpovědnost za údajné porušení základních pravidel OECD v rozsahu, v jakém tato společnost nese odpovědnost za používání plavidla. Z tohoto pohledu napadené rozhodnutí nevysvětluje, jak navrácení podpory soukromými investory způsobí, že provozovatel a správce společenství spoluvlastníků bude zbaven konečného hospodářského zvýhodnění, jakmile mu bude plavidlo prodáno za výhodnou cenu.

104 Žalobci zadruhé tvrdí, že napadené rozhodnutí porušuje čl. 87 odst. 1 ES a povinnost uvést odůvodnění v rozsahu, v jakém neuvádí, jak může dotčená podpora ovlivnit hospodářskou soutěž a obchod ve Společenství (výše uvedený rozsudek Soudního dvora, Intermills v. Komise, bod 38, a rozsudky Soudního dvora ze dne 13. března 1985, Nizozemsko a Leeuwarder Papierwarenfabriek v. Komise, 296/82 a 318/82, Recueil, s. 809, body 22 až 24, a výše uvedený rozsudek Německo a další v. Komise, body 52 a 53). Žalobci zejména poukazují na to, že napadené rozhodnutí neidentifikuje trh, na němž mělo dojít k narušení soutěže a ke zvýhodnění soukromých investorů. Napadené rozhodnutí tak neumožňuje zjistit, zda relevantním trhem je trh služeb zámořských plaveb, nebo trh výrobků pro zámořská plavidla, a stejně tak neumožňuje zjistit geografický rozměr takového trhu, který může být jak světový, tak i regionální, nebo omezený na Saint-Pierre-et-Miquelon. Napadené rozhodnutí taktéž neidentifikuje touto věcí dotčené narušení soutěže, což by bylo tím obtížnější, že Ponsův zákon je použitelný na všechny daňové poplatníky, a že daňové opatření, z něhož mají všichni daňoví poplatníci stejný prospěch, nenarušuje hospodářskou soutěž [viz sdělení Komise (ES) 96/C 266/14 na základě čl. [88] odst. 2 Smlouvy o ES, zaslané ostatním členským státům a ostatním zúčastněným, týkající se podpor, které Španělsko poskytlo na nákup průmyslových vozidel, Plan Renove Industrial (Úř. věst. 1996, C 266, s. 10)]. Ponsův zákon je selektivní pouze z hlediska konečných příjemců, jelikož z něj mají plný prospěch pouze určité podniky se sídlem ve francouzských zámořských územích. V poslední řadě daňová situace soukromých investorů nijak neovlivňovala obchod mezi členskými státy.

105 Žalobci zatřetí podotýkají, že rozhodnutí Komise 1999/719/ES ze dne 30. března 1999 o státní podpoře, kterou Francie zamýšlí poskytnout z titulu rozvojové pomoci pro prodej dvou parníků postavených v Chantiers de l'Atlantique, jež provozuje Renaissance Financial ve Francouzské Polynésii (Úř. věst. L 292, s. 23, dále jen „rozhodnutí Renaissance"), které prohlašuje za slučitelnou se společným trhem podporu, kterou zamýšlela poskytnout Francouzská republika ve formě daňových zvýhodnění poskytnutých soukromým investorům v rámci Ponsova zákona, přejímá toto rozlišení mezi investorem a podnikatelem, jelikož uvádí, že Renaissance Financial, a nikoli investoři jako fyzické osoby, měla být považována za skutečné

příjemce podpory. Mimoto rozhodnutí Renaissance dále uvádí, že skutečným příjemcem podpory by byla loděnice v případě, že by podmínky uvedené v tomto rozhodnutí nebyly splněny a zejména, že by se ukázalo, že podpora není v souladu s čl. 4 odst. 7 sedmé směrnice. Krom toho, pokud jde o použití kritérií OECD, a zejména o podmínku pobytu skutečného vlastníka a podmínku, podle které podnik příjemce podpory nesmí být nečinnou dceřinou společností zahraniční společnosti, tak ani rozhodnutí Renaissance, ani rozhodnutí Komise 92/569/EHS ze dne 31. července 1992 o záměru podpory Německa ve prospěch Cosco (Čína) pro nákup čtyř kontejnerových plavidel (Úř. věst. L 367, s. 29, dále jen „rozhodnutí Cosco"), ani rozhodnutí o zahájení řízení v projednávané věci neoznačuje dotčené investory za skutečného vlastníka plavidla nebo za příjemce podpory.

106 V první řadě Komise uplatňuje, že operace *Le Levant* byla spuštěna proto, aby soukromí investoři získali daňové zvýhodnění. Případný soulad této konstrukce s francouzským právem sám o sobě nezaručuje její legalitu z hlediska pravidel použitelných na státní podpory. V tomto ohledu, poté, co Komise připomněla, že případy použití Ponsova zákona ve věcech výstavby lodí jí měly být oznámeny, tvrdí, že každý ze soukromých investorů v rámci své daně z příjmů a v důsledku daňové transparentnosti EURL měl prospěch z úlevy stanovené Ponsovým zákonem pro určité podniky investující v zámoří. V důsledku toho by státní podpora vyplývající z prospěchu poskytnutého Ponsovým zákonem ve formě daňové úlevy působila jako podpora provozu ve prospěch nabídky zámořských plaveb vlastníků a provozovatelů plavidla.

107 Komise zadruhé uplatňuje, že napadené rozhodnutí jasně uvádí už ve svém názvu, že se dotčená podpora týká provozování parníku určeného k provozování na Saint--Pierre-et-Miquelon. Analýza rozvinutá Komisí, pokud jde o posouzení složky „rozvoje" a hospodářských dopadů operace *Le Levant*, rovněž ukazuje, že se

napadené rozhodnutí vztahuje na provozování zámořského plavidla a na nabídku zámořských plaveb. Vyplývá to rovněž ze samotné povahy Ponsova zákona a z charakteristik operace *Le Levant*. Komise rovněž zdůrazňuje, že napadené rozhodnutí jasně uvádí, že investoři získali coby vlastníci plavidla daňová zvýhodnění určené k vyrovnání mimořádných obtíží, které skýtá výrobní investice určená k provozování v zámoří po dobu pěti let, po jejímž uplynutí měli povinnost prodat plavidlo CIL za cenu, která by na ni přenesla podporu tak, že se CIL stane konečným příjemcem podpory teprve v okamžiku, kdy jí bude plavidlo prodáno za výhodnou cenu (napadené rozhodnutí, body 36, 39 a 40 odůvodnění). Závěrem Komise poukazuje na to, že bod 16 odůvodnění napadeného rozhodnutí upřesňuje rámec, v němž mělo být vedeno posouzení dotčené podpory, a to čl. 4 odst. 7 sedmé směrnice, a že bod 33 odůvodnění napadeného rozhodnutí představuje závěr tohoto posouzení, a sice že tato podpora nedodržuje kritéria stanovená tímto ustanovením. Žádný z prvků neumožňuje z této analýzy dovodit, že příjemcem podpory měla být loděnice.

108 Komise zatřetí tvrdí, že napadené rozhodnutí není v rozporu s její dosavadní rozhodovací praxí. Pokud jde o rozhodnutí Renaissance, Komise podotýká, že se skutečně jednalo o případ použití Ponsova zákona a že francouzské orgány Komisi uvedly, že dotčené schéma financování zahrnuje struktury týkající se jednotlivců a že až bude investice dána do leasingu provozujícímu podniku, správní orgán ověří, zda mu daňové zvýhodnění bylo postoupeno formou snížení poplatků, které má povinnost platit. Nicméně, toto rozhodnutí bylo přijato na základě informací poskytnutých členským státem, podle nichž byly dotčenými investory metropolitní společnosti a použitá konstrukce umožňovala skutečné postoupení daňové podpory provozujícímu majiteli lodi, tedy konfiguraci věcně odlišnou od projednávané věci. Pokud jde o rozhodnutí Cosco, Komise poukazuje na to, že situace byla zásadně odlišná od situace v projednávané věci, jelikož čínský majitel lodi Cosco si objednal kontejnerová plavidla u německých loděnic a oznámená podpora byla určena k pokrytí části smluvní ceny dotčených plavidel.

— Závěry Soudu

109 Článek 87 odst. 1 ES stanoví, že „[p]odpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné se společným trhem, nestanoví-li tato smlouva jinak".

110 Kvalifikace jako podpora ve smyslu státní podpory neslučitelné se společným trhem vyžaduje, aby byly splněny všechny podmínky stanovené v tomto ustanovení (rozsudky Soudního dvora ze dne 21. března 1990, Belgie v. Komise, zvaný „Tubemeuse", C-142/87, Recueil, s. I-959, bod 25; ze dne 16. května 2002, Francie v. Komise, C-482/99, Recueil, s. I-4397, bod 68, a ze dne 24. července 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg, C-280/00, Recueil, s. I-7747, bod 74). Z článku 87 odst. 1 ES vyplývá, že jde o následující podmínky. Zaprvé se musí jednat o zásah státu nebo o zásah ze státních prostředků. Zadruhé tento zásah musí být způsobilý ovlivnit obchod mezi členskými státy. Zatřetí musí poskytovat svému příjemci zvýhodnění tím, že zvýhodňuje určité podniky nebo určitá odvětví výroby. Začtvrté musí narušovat nebo může narušovat hospodářskou soutěž.

111 Rovněž je namístě připomenout, že z ustálené judikatury vyplývá, že z odůvodnění individuálního rozhodnutí nepříznivě zasahujícího do právního postavení žalobce musejí jasně a jednoznačně vyplývat úvahy orgánu, jenž akt vydal, tak aby se zúčastněné osoby mohly seznámit s důvody, které vedly k přijetí opatření a příslušný soud mohl vykonávat svůj přezkum (rozsudek Soudního dvora ze dne 2. dubna 1998, Komise v. Sytraval a Brink's France, C-367/95 P, Recueil, s. I-1719, bod 63).

112 Při posouzení neslučitelnosti podpory napadené rozhodnutí pouze uvádí, že podpora poskytnutá pro plavidlo *Le Levant* musí být posouzena z hlediska čl. 4 odst. 7 sedmé směrnice „vzhledem k tomu, že se jedná o podporu lodního

stavitelství, která byla poskytnuta jako rozvojová pomoc v roce 1996 v rámci režimu podpory (Ponsův zákon) povoleném v roce 1992" (bod 16 odůvodnění). Podle rozhodnutí, splňuje-li podpora kritéria rozvojové pomoci definovaná OECD, která byla uvedena v dopise ze dne 3. ledna 1989 zaslaném Komisí členským státům (body 18, 19 a 21 odůvodnění), neobsahuje nicméně skutečnou složku „rozvoje" (body 20, 22 až 33 odůvodnění). V důsledku toho napadené rozhodnutí prohlašuje podporu za neslučitelnou se společným trhem.

113 Přesto napadené rozhodnutí nezkoumá, v čem byly v projednávaném případě splněny podmínky zakládající neslučitelnost podpory se společným trhem stanovené v čl. 87 odst. 1 ES.

114 Soud připomíná, že existence podmínek stanovených v čl. 87 odst. 1 ES je nezbytná pro to, aby byla státní podpora neslučitelná se společným trhem. Pokud je totiž dotčená podpora slučitelná se společným trhem, protože nejsou splněny podmínky stanovené v čl. 87 odst. 1 ES, sedmá směrnice – přijatá na základě čl. 87 odst. 3 písm. e) ES – se nepoužije, jelikož tato směrnice nutně předpokládá, že je dotčená podpora neslučitelná se společným trhem podle čl. 87 odst. 1 ES.

115 Pokud jde v tomto ohledu v první řadě o podmínku vázanou na ovlivnění obchodu mezi členskými státy vyjádřenou v čl. 87 odst. 1 ES, z napadeného rozhodnutí vyplývá, že se dotčená podpora týká provozování plavidla určeného k provozování na Saint-Pierre-et-Miquelon (název a bod 5 odůvodnění).

116 Je nutno přitom připomenout, že souostroví Saint-Pierre-et-Miquelon je francouzské územní seskupení situované v severním Atlantiku u pobřeží Nové Země. Jedná se o jednu ze „zámořských zemí a zámořských území" (ZZZÚ), které nejsou součástí území Společenství.

117 Bez jakéhokoli vysvětlení ohledně tohoto bodu nelze u napadeného rozhodnutí pochopit, v čem je podpora poskytnutá v rámci operace *Le Levant* způsobilá ovlivnit obchod mezi členskými státy v souladu s ustanovením čl. 87 odst. 1 ES.

118 Zadruhé, pokud jde o podmínku vázanou na určení zvýhodnění poskytnutého příjemci podpory a o skutečnost, že zvýhodňuje určité podniky nebo určitá odvětví výroby, z napadeného rozhodnutí vyplývá, že kdyby přímými příjemci podpory byli soukromí investoři, byl vliv podpory na hospodářskou soutěž vázán na skutečnost, že CIL mohla provozovat plavidlo za výhodných podmínek ze Saint-Pierre-et-Miquelon (článek 1 a bod 5 odůvodnění).

119 Jelikož však nebyla podpora loděnici poskytnuta přímo (bod 37 odůvodnění), soukromí investoři jsou označeni napadeným rozhodnutím pouze jako vlastníci plavidla, které bylo následně pronajato CIL (bod 5 odůvodnění), a CIL, která provozuje uvedené plavidlo za výhodných podmínek, není v tomto stadiu příjemcem podpory, a nemůže tedy nést odpovědnost za její navrácení (bod 40 odůvodnění), vzniká otázka, v čem za těchto podmínek spočívá zvýhodnění způsobilé zvýhodňovat určité podniky nebo určitá odvětví výroby, které investoři získali z toho, že financovali stavbu lodi díky daňovým úlevám.

120 Tím, že napadené rozhodnutí nezkoumá, v čem skutečnost, že jsou soukromí investoři příjemci daňového zvýhodnění, představuje soutěžní zvýhodnění ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES, když přitom napadené rozhodnutí připisuje uvedené soutěžní zvýhodnění CIL, z napadeného rozhodnutí nelze pochopit, z jakých důvodů dotčená podpora zvýhodňuje soukromé investory.

121 Stejně tak napadené rozhodnutí neposkytuje žádné vysvětlení umožňující pochopit, jak by mohla skutečnost, že soukromí investoři pronajímají loď CIL, převést případné soutěžní zvýhodnění ze soukromých investorů na provozovatele plavidla.

122 K tomuto bodu je ostatně třeba podotknout, že se napadené rozhodnutí odklání od řešení, které Komise přijala v rozhodnutí Renaissance. V této věci prohlásila Komise za slučitelnou se společným trhem podporu poskytnutou Francií formou daňových zvýhodnění poskytnutých za použití Ponsova zákona pro výstavbu dvou parníků určených k tomu, aby je provozovala Renaissance Financial ve Francouzské Polynésii. Dotčená finanční konstrukce byla podobná té, které bylo použito v projednávané věci, jelikož rovněž zamýšlela nabytí vlastnictví plavidel soukromými investory, kteří plavidla následně pronajali Renaissance Financial, aby je tato společnost mohla provozovat po dobu pěti let ve Francouzské Polynésii. V rozhodnutí Renaissance Komise přitom usoudila, že prospěch z podpory byl převeden ze soukromých investorů na provozovatele plavidla, který byl z důvodu pronájmu plavidel tímto provozovatelem a z důvodu jeho závazku odkoupit tato plavidla po uplynutí pětileté lhůty jejím skutečným příjemcem.

123 Zatřetí, pokud jde o podmínku vázanou na narušení nebo na možnost narušení hospodářské soutěže, je nutné uvést – jak Komise uznala během jednání – že napadené rozhodnutí neobsahuje údaje umožňující určit, v čem a na jakém trhu je nebo může být hospodářská soutěž ovlivněna podporou.

124 Tento nedostatek analýzy je o to závažnější, že v odpověď na připomínky podané Komisi francouzskými orgány dne 14. června 2000, ve kterých tyto orgány uplatňovaly, že Saint-Pierre-et-Miquelon těžil z obchodního dopadu plavidla *Le Levant*, jelikož několik námořních společností vyjádřilo záměr tam zřídit zastávku, napadené rozhodnutí v bodě 31 odůvodnění uvádí, že nebylo nezbytné brát tyto připomínky v úvahu za účelem posouzení slučitelnosti podpory se společným trhem vzhledem k tomu, že toto tvrzení nebylo a zřejmě ani nemohlo být kvantifikováno, a že se takové tvrzení přímo netýkalo složky „rozvoje“ operace *Le Levant*. Tím Komise odmítla zkoumat údaje týkající se případného trhu zámořských plaveb v souostroví nebo jinde, na kterém by mohlo dojít k narušení hospodářské soutěže.

125 V důsledku toho z napadeného rozhodnutí nelze zjistit, v čem dotčená podpora splňuje tři ze čtyř podmínek definovaných v čl. 87 odst. 1 ES, za účelem prokázání neslučitelnosti uvedené podpory se společným trhem.

126 Mimoto je namístě uvést, že podpora byla poskytnuta za použití daňového režimu – Ponsova zákona – povolujícího daňové úlevy pro investice realizované v zámořských departementech a územích, a že tento režim Komise povolila v roce 1992 (body 5 a 16 odůvodnění).

127 Ve své tiskové zprávě ohledně Ponsova zákona zveřejněné dne 23. prosince 1992 Komise uvedla, že se její posouzení zakládalo „na společensko-hospodářské situaci francouzských departementů, která odůvodňuje jejich udržení v zónách, které mohou využívat výjimku stanovenou v čl. 92 odst. 3 písm. a) Smlouvy o ES [nyní čl. 87 odst. 3 písm. a) ES]". Tato výjimka se týká podpor, které mají napomáhat hospodářskému rozvoji oblastí s mimořádně nízkou životní úrovní nebo s vysokou nezaměstnaností.

128 Z napadeného rozhodnutí tedy rovněž nelze zjistit, proč se na dotčenou podporu nemohlo vztahovat dřívější rozhodnutí Komise o tom, že nebude vznášet námitky proti daňovým opatřením stanoveným Ponsovým zákonem, zejména pokud jde o výrobní investice v odvětví turistiky na Saint-Pierre-et-Miquelon.

129 Je ostatně třeba zdůraznit, že dosavadní praxe Komise ukazuje, že v ostatních rozhodnutích o podporách lodního stavitelství Komise zkoumala, zda podmínky uvedené v čl. 87 odst. 1 ES byly splněny [rozhodnutí Cosco; rozhodnutí Komise 1999/657/ES ze dne 3. března 1999 o podpoře poskytnuté Německem jako

rozvojová pomoc Indonésii pro výstavbu dvou lodních rypadel Volkswerft Stralsund a jejich prodej do Pengerukanu (Rukindo) (Úř. věst. L 259, s. 19), a rozhodnutí Komise 1999/675/ES ze dne 8. července 1999 o státních podporách poskytnutých Německou spolkovou republikou společnosti Kvaener Warnow Werft GmbH (Úř. věst. L 274, s. 23)].

130 Zejména v rozhodnutí Cosco zkoumala Komise podporu nejen z pohledu čl. 4 odst. 7 sedmé směrnice, nýbrž také na základě čl. 87 odst. 1 ES. V této věci byla dotčenou podporou rozvojová pomoc, kterou německá vláda zamýšlela poskytnout Čínské lidové republice ve formě úvěru financování kontejnerových plavidel. Tato plavidla měla provozovat státní společnost Cosco se sídlem v Pekingu. Tato plavidla měla být postavena v Německu německými loděnicemi. V rozhodnutí Cosco dospěla Komise k názoru, že dotčená podpora narušovala nebo mohla narušit soutěž na společném trhu a ovlivňovala obchod mezi členskými státy jak v odvětví lodního stavitelství, tak v odvětví námořní dopravy, v míře odporující obecnému zájmu ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES.

131 Z výše uvedeného vyplývá, že napadené rozhodnutí trpí takovou vadou odůvodnění, že Soud nemůže vykonat svůj přezkum.

132 V důsledku toho je třeba prohlásit rovněž devátý žalobní důvod za opodstatněný a napadené rozhodnutí musí být tudíž zrušeno, neboť Komise porušila povinnost uvést odůvodnění, kterou jí ukládá článek 253 ES, aniž by bylo zapotřebí zkoumat ostatní části žalobních důvodů a žalobní důvody uplatňované žalobci.

K možnosti žalobců a Komise odvolávat se na některé dokumenty přiložené k žalobě

— Argumenty účastníků řízení

133 Komise uplatňuje, že se žalobci před Soudem nemohou odvolávat na skutkové okolnosti, které nebyly součástí správního řízení (rozsudek Soudu ze dne 6. října 1999, Kneissl Dachstein v. Komise, T-110/97, Recueil, s. II-2881, bod 102), a uvádí, že otázka účasti žalobců v uvedeném řízení je projednána v rámci merita sporu. Tyto prvky jsou údajně nadbytečné, jelikož opakují skutečnosti uvedené v dokumentech, které byly součástí správního řízení, a nepřípustné, jelikož uplatňují skutkové okolnosti, které nebyly součástí správního řízení. Z právě uvedeného důvodu se žalobce nesmí v rámci soudního řízení odvolávat na následující dokumenty: žádost o schválení operace *Le Levant* podaná Bankou a CIL dne 19. srpna 1996, rozhodnutí o schválení operace vydané dne 26. listopadu 1996 francouzským ministerstvem pro rozpočet, potvrzení a instrukce francouzské Commission des opérations de bourse ze dne 3. prosince 1996, protokol o shodě ze dne 9. prosince 1996 mezi Bankou a CIL, mandát ke správě a provozování plavidla společností CIL, vzájemné přísliby prodeje a koupě mezi Bankou a CIL a vzájemné přísliby prodeje a koupě mezi EURL a Bankou.

134 Komise však tvrdí, že, pokud jde o ni, má právo se opřít o tyto dokumenty, aby prokázala neopodstatněnost tvrzení obsažených v žalobě, a že k nim Soud může přihlížet.

135 Žalobci uvádějí, že argumentace Komise předpokládá transparentní a spravedlivý průběh správního řízení, což se však v projednávané věci nestalo. Navíc dokumenty, které Komise uvádí, musejí být v rámci žaloby nutně zkoumány, jelikož jsou spjaty

s uplatňovanými žalobními důvody neplatnosti. Mimoto se tyto dokumenty a z nich vyplývající tvrzení netýkají správního řízení, nýbrž operace *Le Levant*, a umožňují určit metodologické chyby, kterých se Komise dopustila.

— Závěry Soudu

136 Podle ustálené judikatury v rámci žaloby na neplatnost podané na základě článku 230 ES musí být posouzena legalita aktu Společenství podle skutkových poznatků existujících ke dni, kdy byl akt přijat. Konkrétně posouzení Komise musí být přezkoumána pouze na základě poznatků, které měla k dispozici v době, kdy prováděla přezkum (výše uvedený rozsudek ze dne 3. října 2002, Francie v. Komise, bod 34; rozsudky Soudu ze dne 25. června 1998, British Airways a další v. Komise, T-371/94 a T-394/94, Recueil, s. II-2405, bod 81; výše uvedený rozsudek Kneissl Dachstein v. Komise, bod 47, a ze dne 11. května 2005, Saxonia Edelmetalle v. Komise, T-111/01 a T-133/01, Sb. rozh. s. II-1579, bod 67).

137 V projednávaném případě otázka použití sporných dokumentů již nadále nevyvstává, jelikož se Soud rozhodl napadené rozhodnutí zrušit pro vady řízení a nedostatek odůvodnění.

138 V každém případě, v rámci druhého žalobního důvodu Soud usoudil, že Komise porušila své povinnosti a nepřijala nezbytná opatření pro to, aby umožnila žalobcům podat připomínky v rámci formálního vyšetřovacího řízení upraveného v čl. 88 odst. 2 ES.

139 Žalobci se tudíž mohou odvolávat na sporné dokumenty na podporu jejich návrhu na zrušení napadeného rozhodnutí a Komise může zpochybnit tyto argumenty v rámci soudního řízení. V každém případě však Soud může posuzovat uvedené dokumenty pouze v mezích svých pravomocí. Pokud totiž tyto dokumenty obsahují skutkové poznatky, které mohou protiřečit skutkovým poznatkům, které měla Komise k dispozici v rámci správního řízení a na jejichž základě napadené rozhodnutí přijala, nemůže Soud nahradit Komisi při posuzování možných hospodářských nebo právních dopadů uvedených poznatků na její analýzu. Jak Komise správně tvrdí ve svých spisech (bod 110 žalobní odpovědi), pokud by tak Soud učinil, prováděl by vlastní analýzu a vyvozoval vlastní závěry z nově tvrzených skutečností a neposuzoval by legalitu napadeného rozhodnutí. Funkce Soudu je však jiná. Nemůže-li soud Společenství nahradit svým vlastním skutkovým posouzením, a to zejména na úrovni hospodářské, posouzení autora rozhodnutí (rozsudek Soudního dvora ze dne 15. června 1993, Matra v. Komise, C-225/91, Recueil, s. I-3203, bod 23, a rozsudek Soudu ze dne 15. června 2000, Alzetta a další v. Komise, T-298/97, T-312/97, T-313/97, T-315/97, T-600/97 až T-607/97, T-1/98, T-3/98 až T-6/98 a T-23/98, Recueil, s. II-2319, bod 130), tím spíše nemůže vydat posouzení *de novo* zakládající se na skutečnostech, které nebyly součástí správního řízení před Komisí.

K nákladům řízení

140 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise neměla ve věci úspěch, je namístě jí uložit, aby nesla vlastní náklady řízení a náklady řízení žalobců, včetně nákladů řízení o předběžném opatření.

Z těchto důvodů

SOUD (první rozšířený senát)

rozhodl takto:

1) **Rozhodnutí Komise 2001/882/ES ze dne 25. července 2001 o státní podpoře poskytnuté Francií formou rozvojové pomoci pro parník *Le Levant* postavený Alstom Leroux Naval a určený k provozování na Saint-Pierre-et-Miquelon se zrušuje.**

2) **Komise ponese vlastní náklady řízení a náklady řízení vynaložené žalobci, včetně nákladů řízení o předběžném opatření.**

Vesterdorf Cooke García-Valdecasas

Labucka Trstenjak

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 22. února 2006.

Vedoucí soudní kanceláře

E. Coulon

Předseda

B. Vesterdorf

Obsah

Právní rámec ... II - 273

Ponsův zákon a rozhodnutí Komise, že nebude vznášet námitky na základě článků 87 ES a 88 ES ... II - 273

Směrnice Rady 90/684/EHS o podpoře lodního stavitelství ... II - 274

Ustanovení týkající se správního řízení ... II - 275

Skutkový základ sporu a řízení ... II - 277

Popis operace Le Levant ... II - 277

Správní řízení ... II - 278

Napadené rozhodnutí ... II - 280

Soudní řízení ... II - 282

Návrhová žádání účastníků řízení ... II - 286

Právní otázky ... II - 287

K přípustnosti žaloby, pokud jde o některé žalobce ... II - 287

1. K plným mocím uděleným některými EURL ... II - 287

— Argumenty účastníků řízení ... II - 287

— Závěry Soudu ... II - 288

2. K plným mocím uděleným některými fyzickými osobami jejich vlastním jménem ... II - 289

— Argumenty účastníků řízení ... II - 289

— Závěry Soudu ... II - 290

K věci samé ... II - 291

1. K druhému žalobnímu důvodu ... II - 292

— Argumenty účastníků řízení ... II - 292

— Závěry Soudu ... II - 295

2. K třetímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení čl. 87 odst. 1 ES a k devátému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení povinnosti uvést odůvodnění. ..... II - 302

— Argumenty účastníků řízení ..... II - 302

— Závěry Soudu ..... II - 307

K možnosti žalobců a Komise odvolávat se na některé dokumenty přiložené k žalobě II - 313

— Argumenty účastníků řízení ..... II - 313

— Závěry Soudu ..... II - 314

K nákladům řízení ..... II - 315